

Nieuw Haags Peil van 30 maart 2008

Juist bij de discussie rondom Fitna (zowel voor als na het uitkomen ervan) is duidelijk hoezeer de opvattingen in de bevolking uiteenlopen. Zo is het duidelijk dat er een groep is onder de bevolking die positief tot zeer positief op Fitna reageert en achter Wilders en de PVV staan. Maar dat voor het overgrote deel al een tijd deden.

Het aandeel kiezers dat sinds 2006 van partij van voorkeur is veranderd is historisch gezien groot tot zeer groot. Het betreft al 40%. Hoewel de verschuivingen bij de rechterkant van het politiek spectrum het grootst is, blijken er ook forse verschuivingen aan de linkerkant te zijn. VVD en PvdA daalden deze week 2 zetels. CDA steeg er 2. En PVV en TON 1.

Landelijke peiling politieke voorkeur

in zetels Tweede Kamer	Verk.	Verk.	23/3	30/3
	TK 2003	TK 2006	2008	2008
CDA	44	41	31	33
PvdA	42	33	24	22
SP	9	25	18	19
VVD	28	22	17	15
PvdVrijheid		9	14	15
Groen Links	8	7	9	9
ChristenUnie	3	6	7	6
D66	6	3	10	10
SGP	2	2	2	2
PvdDieren	0	2	2	2
Groep Verdonk (TON)			16	17
Andere partij	8	0	0	0
Totaal	150	150	150	150
CDA+PVDA+ChristenUnie	89	80	62	61

Op de volgende manier is goed te zien hoezeer Wilders erin slaagt op basis van zijn uitgesproken positionering een bepaalde groep kiezers te binden en hoe groot de cesuur is binnen de bevolking. In de eerste twee kolommen staat het rapportcijfer voor Fitna naar politieke voorkeur. De eerste kolom betreft de stemkeuze bij de verkiezingen in 2006 En in de tweede kolom de stemkeuze die men nu heeft. In de laatste twee kolommen staat het percentage mensen dat de film een 7 of hoger geeft. Ook dat wordt verdeeld naar stemgedrag in 2006 en stemgedrag nu.

	Oordeel Fina		Percentage met 7 of hoger	
	Stemde 2006	Stemt Nu	Stemde 2006	Stemt Nu
PVV	7.6	8.1	77	88
TON		6.5		56
VVD	5.8	5.0	44	26
CDA	4.7	3.7	42	21
SP	3.7	2.7	18	7
PvdA	3.3	2.6	13	2
Groen Links	2.4	2.2	2	2

De verschillen tussen 2006 en "nu" komen zijn als volgt te omschrijven. Bij PVV is de score nu hoger dan in 2006. Bij de overige partijen zien we een daling. En dat komt door de electorale bewegingen in de anderhalf jaar: kiezers die naar de PVV toegegaan zijn of bij de PVV weg zijn gegaan. Daarbij zijn er ook kiezers die bij partijen weg zijn gegaan en nu aangeven het niet te weten welke partij ze zullen stemmen. En dan laat deze tabel goed zien hoe scherp de cesuur is binnen de Nederlandse samenleving over de opstelling van Wilders en het onderwerp dat hij aan de orde stelt.

De mate van trouw aan de eigen partij is op dit moment bij de kiezers van de PVV uit 2006 hoger dan bij andere partijen: 75% van de PVV kiezers geeft aan nu weer PVV te zullen stemmen. 15% geeft aan over te gaan naar TON. Bijna niemand zegt naar de VVD over te zullen stappen.

Van de PVV kiezers beoordeelt ongeveer 90% de film met een 7 of hoger. Het beeld van de VVD laat zien wat het electorale probleem van deze partij is. 18% van de VVD-kiezers uit 2006 geeft nu aan PVV te zullen stemmen. Zij scoren de film hoog (rond de 8). Degenen die bij de VVD blijven beoordelen de film slechts met een 4.8. Maar dat is minder dan 40% van de VVD-kiezers en dat komt omdat ongeveer een derde van die kiezers overstapt naar TON. Zij zitten in hun beoordeling van Fitna tussen de PVV-kiezers en de VVD-kiezers in.

Bij de CDA-kiezers zien we een vergelijkbaar patroon. Alleen is het aandeel kiezers dat overstapt naar de PVV 8%. Maar ook die groep geeft Fitna wel een 8. Er zijn meer CDA-kiezers die naar TON overstappen dan naar de PVV. Slechts 4% der CDA-kiezers stappen van het CDA over naar de VVD.

Bij PvdA- en SP-kiezers gaat tussen de 3 en 5% over naar PVV. En ook die overstappers zijn (zeer) positief over Fina.

Het vertrouwen dat de PVV-kiezers in Wilders hebben (8.4) is beduidend hoger dan welke andere politiek leider op dit moment bij zijn eigen aanhang realiseert. De ontwikkelingen van de afgelopen weken hebben dat vertrouwen onder zijn eigen aanhang alleen maar doen stijgen.

Als TON er op dit moment niet was geweest zou de PVV op ongeveer 25 zetels staan.